

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, dimars 12 d'Agost de 1913

Núm. 186

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LUXOSAS HABITACIONS

QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots els trens — Plaça de Prim - REUS — Telefon núm. 28

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES

SERVEI DE GRAN LLUIMENT

PER A BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50. - RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON. - TELEFON 763. - BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts. — Els divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià. — Gran menjador per a 500 comensals. — Espièria diada il·luminació. — Servei esmerat. — Cuina selecta. — Perruqueria i banys.

El senyor Briansó, redactor de "El Consecuente"

La darrera sessió municipal, més que un comentari de conjunt, mereix esser glosada en cada un dels interessants incidents que se suscitaron.

De totes lesraigudes dels regidors possibilistes, la més aparatosa, la més important i digna de esser tinguda en compte, es la del senyor Briansó, que, dit sigui de pas, representa el paper més ridícul de la seva llarga historia pública, al contèndir amb el nostre amic Barrufet.

Quan l'amic Cavallé demanà al senyor alcalde que esbrinés per quins medis se feu públic l'alarmador informe de la Junta de Sanitat, el senyor Briansó confessà en ple Consistori, que ell que forma part de la Junta de Sanitat, i es a la vegada redactor de "El Consecuente", va procurar-se copia de l'informe, i el feu públic.

No sabem que'l senyor Briansó fos capaç de descendir al baix nivell de redactor de "El Consecuente" i de cometre l'imprudència de fer públic un document privat tant greu com el dictamen de referencia; pero ell ho confessa, i a confessió de part no calen proves.

L'agafarem pel mot i aixís sabrem a qui fer responsable, davant de la conciencia pública, del fet inqualificable de perjudicar els interessos generals de la població i els particulars dels qui comercien o viuen del crèdit que baix l'ordre sanitari gaudeix la nostra població.

Fins ara, el dictamen de la Junta de Sanitat provant que les aigües de Reus estan contaminades de "bacteries coli", tenia al valor de les firmes de quatre senyors, un arquitecte, un metge, un apotecari i un veterinari que ningú sab que's dedicuin a estudis bacteriològics, cosa de tot punt indispensable per a sentar les afirmacions que ells sostenen; ademés, la publicació del dictamen la opinió l'atribuía a un indocte que no coneixia el valor de lo que donava al públic. Ara, el dictamen de referencia ve avalat pel metge-regidor i director facultatiu d'un establiment tant important com l'Institut Pere Mata i de la seva divulgació ell n'es l'únic responsable, amb l'agravament de que ell té la obligació de conèixer el veritable valor de lo que divulgava i les conseqüències que la seva acció podia reportar.

No pot ser, doncs, més compromesa la situació del senyor Briansó.

Ell va acceptar la hipòtesis de que

el bacil coli es patògen, produeix malalties i fins la mort a l'esdevidre virulent. Aixó equival a una confessió pal·lesa de que estan en lo just els nostres amics a l'afirmar que les aigües de Reus, sempre segons l'anàlisis avalat pel senyor Briansó, contenen constantment germens que constitueixen un greu perill per a la nostra població. El senyor Briansó va avalar el dictamen després de sentir de boca del senyor Barrufet, sense ell desmentir-ho, perque no pot, perque es un fet testimoni, que en un manicomi que ell coneix prou bé, hi va haver una forta epidemia de colibacilosis que va portar un greu trastorn an aquell establiment i perjudicà el seu crèdit. El senyor Briansó, doncs, a l'avaluar l'informe de la Junta de Sanitat, va confessar, i després ho ha fet públic en sa qualitat de redactor de "El Consecuente", que les aigües de Reus contenen de 5 a 8 colibacils per c. c., i, en conseqüència, que no sols els rennes, sino fins els pobres malalts dels establiments benéfics i els rics i pobres malalts de les clíniques particulars que de la creació no fan una industria, com l'Institut Pere Mata (Manicomi de Reus) benen aigües que contenen de 5 a 8 colibacils per c. c., el mateix microbi que pot matar a una persona; segons va acceptar el senyor Briansó, i el mateix microbi que va produir una epidemia a l'establiment abans al·ludit.

Aquesta afirmació del senyor Briansó, el sol fet de que persona docta com el senyor Briansó faci pública una notícia de parets gravats, causa tantys incalculables a la població; perjudica greument totes les industries que's basen en la concorrencia als seus establiments de persones forasteres, i d'una manera especial al Manicomi, que pel seu caràcter de clínica mèdica deu esser estrictament escrupulós en tot lo que a higiene faci referencia i que per hostatjar persones en estat anormal, deu tractar-les, en quan al règim alimentici, amb molta més cura que les que's troben sanes, perque, segons el propi senyor Briansó, una anormalitat fisiològica abona el camp per a que esdeyguin virulents, patògens, certs microbis, i en especial el coli, que constantment se troba, segons el propi senyor Briansó, en les aigües que's benen, tant a la urb com a l'establiment frenopàtic que ell, en son caràcter de facultatiu, dirigeix.

Acceptant que siga certa la constant existencia de colis en les nostres aigües,

cosa que nosaltres no creiem, el senyor Briansó tenia l'ineludible dever de callar-ho i no fer-ho públic en "El Consecuente", i en lloc d'emplear activitats en fer jugar aquesta lamentable estratagem a defensa el projecte Cavallé i a algun empleat municipal que l'ajuda en lo de l'afer de les aigües, devia cuidar, cumplint una sagrada missió com a home de ciencia i membre de la Junta de Sanitat, de fer lo necessari per a que'l coli bacil desapareixessin de les nostres aigües.

Al senyor Briansó li ha interessat més fer política que evitar greus perjudicis a la ciutat. Es lo que dèiem l'altra dia: ell, com els seus companys, no's detenen ni davant de lo més sagrat quan se tracta de portar a la firma la escriptura amb el concessionari del servei públic d'aigües de la nostra població. Quan li va conyindre, no va tindre inconvenient en que's perjudicessin els interessos del Manicomi tolerant que "Las Circunstancias" pregonessin als quatre vents que en aquell establiment no tenien aigua per a curar als malalts que es la seva missió especial. Ara perjudica a la ciutat i de retruc directament al mateix Manicomi, fent públic en "El Consecuente" que l'aigua que s'hi ben conté colis i aixó ja es un xic massa.

El senyor Briansó s'enfadará segurament altra vegada de que retroguem al Manicomi i enirà per aquests carrers i places dient a grans crits que's de FOMENT el volem perjudicar posant-lo en pugna amb el Consell directiu d'aquell establiment, pero no es així. Qui's posa en evidència, qui's crea situacions insostenibles es el propi senyor Briansó, i cap culpa hi tenim nosaltres si'l senyor Briansó de defensar el negoci de les aigües el porta a rellicades doloroses,

tant més de sentir quan son moltes les persones, la ciutat en massa, que toca les conseqüències de la seva lleugeresa.

El Manicomi, senyor Briansó, es vedat per nosaltres en quant signifiqui administració, rendiments, interessos materials; pero en lo que's refereix a servei, té'l caràcter d'establiment públic perque en ell s'hi hostatgen malalts de la beneficencia municipal i provincial i nosaltres, vetlladors dels interessos públics, devem interindre en la qüestió quan se fan denuncies tan greus com la que ha fet el senyor Briansó publicant l'informe de la Junta de Sanitat.

Tant es així, que'l senyor Briansó paria constantment del Manicomi en les sessions públiques de l'Ajuntament. En la darrera sessió va dir que a pesar de que les aigües continguin colis, no hi ha ni un sol malalt al Manicomi. Aixó degué dir-ho per a coneixement i satisfacció del Consistori, pero aquestes manifestacions no tranquilitzen, perque mentre existeixin els germens nocius, existeix el perill i mentre existeix el perill es just que parlem del mateix i ens esforcem en estimular el zel i les activitats de la Junta local de Sanitat per a que actui enèrgicament davant de la denuncia feta pel senyor Briansó des de les columnes de "El Consecuente".

Volem que aquesta qüestió quedi abastament aclarida i un dia i un altre dia insistirem en ella perque volem ensenyar que no es amb farces, que no es enganyant miserablement al poble com se defensen afers com el de les aigües.

Les qüestions s'han de defensar amb nobless, amb llealtat i el que no ho fa així s'entreté posant paranyes per a caçar incautes, com ho fan els possibilistes, necessariament han de quedar enganxats ells mateixos, com ho estan ara.

lítica, pues no milito a partido alguno, y si sólo me debo, después de Dios, a mi patria, a mi familia y a la ciencia.

Hecha esta declaración, debo manifestar, que movido por el interés científico que en mí despertó la noticia de que el viernes próximo pasado se trataría en sesión pública del Ayuntamiento de asunto tan trascendental para la salud de nuestra ciudad, como es la interpretación de un dictamen que publicado un periódico de esta localidad referente a las condiciones de potabilidad de las aguas que consume nuestro vecindario y de un modo especial sobre el análisis bacteriológico, asistí a dicha sesión por curiosidad científica y como mero espectador, pues todo el mundo sabe me dedico en mi laboratorio particular a esta clase de estudios con preferencia a los demás.

Como era natural, otros espectadores al verme, en alguna ocasión durante el debate, me interrogaron sobre los puntos que se estaban discutiendo y con toda corrección y en voz baja, les manifesté lo que yo opinaba, accediendo a sus preguntas; como algunas veces manifesté mi modo de apreciar los hechos, contrario a lo que dijo algún concejal, un individuo desconocido que ceres de nosotros estaba me dijo: —Por qué no pide V. la palabra?— A lo que contesté que allí, no tenía derecho a entablar discusión con los señores concejales, y solo contestaba, por cortésia, a las preguntas que algún ciudadano, no perito en la materia, tenía a bien hacerme.

Esta es la verdad de lo ocurrido, esto es lo que pasó en la sesión, que por cierto tiene bien poca importancia y nada de incorrección.

Peró al salir de las Casas Consistoriales encontré a mi amigo y compañero Sr. Briansó, y en plena calle de Monteros, ante varias personas, después de hablar de asuntos profesionales, hice mos algún comentario sobre el debate que se acababa de sostener sobre la interpretación del ya célebre dictamen de las aguas, manifestándole que a mi modo de ver no había procedido bien en el Consistorio, pues asunto tan delicado y puramente científico, no debía haber permitido el Sr. Briansó siendo el único concejal médico de su fracción política y habiendo asistido a la sesión, que persona lega en medicina como el Sr. Pallejá defendiera un asunto que solo él podía hacerlo por su competencia científica, pues el Sr. Pallejá a pesar de haber consultado algunas obras de bacteriología o de lo que fueran, no tiene los conocimientos fundamentales de la ciencia médica, para poder interpretar debidamente los intrincados hechos biológicos tratados en una obra de anatomía patológica en su parte de microbiología; pues no basta citar hechos, sino que es preciso razonarlos e

Remitit del Dr. Frias a "Las Circunstancias"

Hem rebut les següents ratlles a les que gustosament donem acollida sense ni sisquera traduir per a no desvirtuar-ne la seva lletra ni'l sen sentit:

«Señor Director de FOMENT. Muy Sr. mio: Espero de su bondad se servirá dar cabida en las columnas del periódico que dirige a las siguientes líneas que con esta misma fecha remito a "Las Circunstancias" y "Diario de Reus".

Dándole gracias queda de V. affmo. S. S.

A. F. y R.

Sr. Director de "Las Circunstancias". Muy Sr. mio: El número de "Las

Circunstancias" perteneciente al domingo próximo pasado, publicaba seguidamente del extracto de la última sesión del Ayuntamiento una noticia que a más de no ser cierta, me aludía de un modo tan directo y con un lenguaje tan asqueroso y descortés, que a todas luces fué un insulto a mi persona, por cuyo motivo me veo en la precisión de dar algunas explicaciones para que las personas sensatas se hagan cargo de lo ocurrido, juzgando en consecuencia.

Debo previamente declarar que no pertenezco ni he pertenecido nunca a "Foment"; ni a ninguna asociación po-

interpretarlos convenientemente, y por tanto habiendo procedido así, había dejado como vulgarmente se dice, al pobre Sr. Pallejá a las astas del toro, pues el Sr. Briansó no aportó a la discusión ningún dato nuevo concreto y de peso científico, que apoyara lo dicho por su compañero de partido y de Consistorio Sr. Pallejá, siendo a mi modo de ver de muy mal efecto tal modo de proceder en un debate puramente científico.

Así pasaron las cosas, pero como me une amistad particular con el concejal señor Barrufet y éste fué el que llevó el peso de la parte científica en la discusión por la fracción de «Foment», por esta razón y por lo que yo dije sinceramente al señor Briansó sobre mi modo de pensar en este asunto, los redactores de «Las Circunstancias» (entre los que figura según se me ha manifestado el señor Pallejá), creyéndome, equivocadamente, político y de los de «Foment», me trataron en forma despectiva, insultándome injustamente, y lo que es más grave, inmiscuyéndose en mi vida privada.

Pero debo también advertir que si soy amigo particular del señor Barrufet, también lo soy particularmente del señor Briansó, pero políticamente no soy amigo de nadie, pues como ya he manifestado anteriormente, no soy ni he sido nunca político.

Y acabo, señor Director, lamentando con todo el alma, que el compañero y amigo señor Briansó haya permitido, siendo tan influyente en el partido posibilista o reformista, que «Las Circunstancias», órgano del mismo, haya insultado sin razón alguna a un compañero, no como político (pues no lo es), sino como médico.

Esperando no ser aludido de nuevo en este sentido, dejándome en paz con mis enfermos y mis libros, pues he tomado la resolución irrevocable de no contestar si otra vez se me aludiera para el mismo asunto, queda de usted atento S. S.

ALEJANDRO FRIAS y ROIG.

Reus 11 agosto 1913.

Els perdona vides de «Las Circunstancias» ens fan la gracia en son nombre del diumenge, d'acceptar-nos un armistici que nosaltres no hem proposat.

No, senyors de «Las Circunstancias»; lo que hem dit nosaltres és que no us volem seguir per la pendent dels insults i grolleries amb que tracteu de desmoralitzar i pervertir la consciencia popular.

Pero, per lo demés, nosaltres continuarem com fins ara, defensants amb el braó i la constancia que us són proverbials, els interessos del poble; fent tot lo humanament possible per a que no's realitzi el projecte Caballé, sense fer cas dels vostres insults i molt menys de les vostres amenaces.

I així ni caldria que us ho diguéssim perquè ja ho anireu veient.

el president manifestá que hi aniria un delegat en el tren correu i retornaria amb l'express, per lo qual convocá una nova reunió per a les deu de la nit.

Acabat l'acte, que fou concorregudíssim, car la sala i la escala estaven atestades de vaguistes, aquests, a prec del president, recorregueren en manifestació, en nombre de més de 700, varis carrers i places de nostra ciutat, amb el major ordre.

A la nit se celebrá altra reunió en la que'l president de l'Art Fabril, company Mestre, doná compte de l'Assamblea de delegats que tingué lloc a Barcelona i en la que s'acordá per majoria acceptar les bases aprovades pel ministre, enant acte seguit dits delegats a veure al governador, senyor Francos Rodriguez, amb qui acordaren les següents condicions:

No retornar al treball fins avui dimars.

Que avui se publicaria la R. O. del ministre de la Governació, prometent el R. D. del 30 de setembre; i

Que'l governador faria els possibles per a conseguir la llibertat dels presos.

També doná compte de la borrascosa Assamblea que se celebrá després a la Casa del Poble, en la que fou impossible posar-se d'acord, i en vista de lo qual el president acabá l'acte dient que el conflicte continuava en peu.

A l'acabar el company Mestre la seva peroració fou molt aplaudit, acordant-se, per últim, no anar al treball, esperant lo que's fés a Barcelona.

Ahir al cap al tart se celebrá altra reunió, en la que'l número de vaguistes assistents era potser més gros que'l dia anterior.

Presidí el company Mestre, qui explicá les visites que havien fet a l'Arcaidía, amb l'intent de que aquesta autoritat recabés una entrevista amb els fabricants per a que exposessin l'actitut que pensen adoptar en vista de l'estat en que's troba el conflicte a Barcelona.

Dia que'ls fabricants han contestat, segons els digné l'arcalde, que ells no podien dir res mentres no's resolgui la qüestió a Barcelona.

Se lamentá, igual que altres assembleístes, de l'actitut dels fabricants al no volguer parlamentar amb els obrers, i de que no contestessin res en concret.

Recomaná als vaguistes, després de preguntar si estaven conformes en continuar la vaga i essent contestat amb un sí unánim i entusiasmador, que cap d'ells acudís a la fàbrica per més que sentin xiular les sirenes.

Acabant l'acte amb grans aplaudiments i visques al company Mestre, a la vaga i a l'unió de tots els obrers textils.

Les darreres notícies de Barcelona aousen que regna molta expectació per a veure lo que passarà avui amb motiu d'obrir-se de nou les fàbriques, donos ahir les vaguistes realitzaren una imponent manifestació que desde la plaça de Catalunya se dirigí per les Rambles al Govern Civil. A les hores, una comissió visitá al governador dient-li que no aniria a treballar mentres no regissin les reformes promeses pel Govern. En Francos Rodriguez tractá de dissuadir-les, empró no cediren. Acabada l'entrevista, una vaguista de la comissió, des d'un banc del passeig de Colon doná còmpte a les manifestants, que havien augmentat en nombre considerable, de la citada entrevista, preguntant si se havia d'anar o no a treballar, contestant amb un nó unánim i donant-se crits de visca la vaga, mentres volejaven centenars de mocadors.

El dia, apart lo explicat, transcorregué normalment.

científic. Combaté, com sempre, el flamenquisme en tots els seus aspectes, militar i civil, diguent que era causa de la ruina moral i económic d'Espanya, donos ell es el que'ns ha portat a tots els fracassos.

Parlá de la guerra del Marroc demostrant un ferm coneixement de la qüestió amb lo que digné, fent veure la situació d'inferioritat d'Espanya al costat de França.

I s'estengué en una brillant crítica de l'estat polític i social d'Espanya.

No cal dir que fou molt aplaudit pel nombrós públic que ocupava per complert el local.

L'acte fou presidit pel president de la J. N. E., l'Esteve Massagué, acompanyat dels seus companys de Junta, tots ells estimats amics nostres.

Baixa tant poca aigua en el riu Ebre, que no poden circular els vapors dedicats a fer viatges entre Tortosa, Amposta i poblacions rurals. Les barques fan el tráfico amb dificultat.

Diumenge prop passat se jugá l'anunciat partit de fut-bol entre'ls tims «Foot-Ball Club», de Tarragona, i el «Olimpia», d'aquesta, resultant vencedor el primer per quatre gols contra un.

El camp de l'Olimpia, que es on se feu el partit, se vegé força animat.

Se troben vagants les places de metge de Blancafort i farmacéutic d'Ametlla, pognent la primera sollicitar-se en el plaç de 30 dies i la segona de 12.

Durant el passat mes de juliol, foren embarcats en el port de Tarragona, 8,418 bocois, 1,121 botes, 256 mitges, 1,118 quarts i 416 octaus de vi; 2,744 sacs d'avellana i 2,235 d'ametlla; 908 bocois, 91 botes, 25 mitges, 82 barrils, 94 bidons i 11 caixes d'oli.

Dinen de Barcelona que'l Consell directiu de l'U. F. N. E. organitza actualment els festejos que se celebraran amb motiu de la colocació d'una lápida en la casa de Sant Boi de Llobregat on morí en Rafel de Casanova.

L'acte se celebrará el 14 de setembre vinent.

Entre'ls festejos acordats hi figura una festa deportiva, audició de sardanes i un miting organitzat per l'Unió Nacionalista Radical.

El mateix Consell portará el 11 de Setembre a les set del matí, una rama de roure a l'estatua den Casanova, en el Saló de Sant Joan.

Gel cristallí VICTORIA

De venda en els principals colmats i tendes d'ultramirins Dipòsit permanent per a la venda al detall BAR ESQUELLA Plaça de Prim (entrada pel carrer de Sant Llorenç)

Amb gran animació s'ha celebrat la festa del barri en el carrer de Sant Llorenç i anexas.

Diumenge se dispará un magnífic castell de focs artificials en la plaça de Prim, essent presenciat per una grossa gernació.

L'augment de dos rals en el jornal diari que fa alguns dies demanaren els obrers cerrallers d'aquesta ciutat als seus patrons, els hi ha sigut concedit, lo qual ho celebrem.

Somament interessant resulta el número de la revista mensual «Tarragona Agrícola», corresponent al mes de juliol, quin sumari es el següent:

«Un tractament energic contra la Malura Oidium. (Permanganat de potassa), J. Mestre. — Carta abierta a don Luis Batalla, L. Ballester. — Els nostres vins al Canadà. — Tractament de estiu de la Clorosis. J. M. — La tierra, A. Riera. — Les papellones del blat, J. Mestre. — Algunes orientacions modernes que poden canviar les actuals maneres d'adobar, Jaume Raventós. — Ganadería: Enfermedad rei-

nante, J. M. — El Sindicato Católico de Santa Coloma de Queralt. — Crónica i Mercats».

Amb el títol «La circulació legal de mercaderies», acaba de publicar-se una obra de la que n'es autor don Marián González Alarcón, inspector especial de Duanes a Saragoça.

Es un admirable compendi, en quin hi apareixen seleccionades amb gran escrupulositat les disposicions legals vigents que deuen observar-se en la circulació de les mercaderies, fent assequible sense dificultat els requisits i formalitats a que cada una está subjecta. Per lo mateix, resulta l'obra que ens ocupa — única en el seu genre — de gran utilitat i interessantíssima per al comerç, industria i navegació, empreses de transports, funcionaris, resguards i, en general, per a tot aquell que intervingui en el tráfico de mercaderies, a tots els quals no vaciem en recomanar sa adquisició.

Les demandes poden fer-se directament al seu autor, o a la casa editorial «Herederos de J. Gili», de Barcelona.

Segons ens informa l'Empresa del Teatre Circó, el debut de la gran companyia de Circo equestre, «El arca de Noé», que devia tindre lloc aquesta nit, ha sigut aplaçat amb motiu d'haver la mateixa prorrogat son contracte a Tarragona ont actualment está treballant.

Properament s'anunciará la fetxa definitiva en que'l debut tindrà lloc.

Ha sigut oberta al servei públic la Estació Telefónica Interurbana de Geliada (Barcelona) pognant-se cursar servei de telefonemes i conferencies, quines taxes respectivament son les de 1'05 pessetes per les primeres quinze paraules i 1'75 pessetes per cada tres minuts de duració.

Vegis a quarta plana la caricatura de Junceda.

La comissió organitzadora d'un acte per a honorar la memoria d'Hortensia Gñell, ens comunica haver senyalat el dia 17 de l'actual per a dipositar un ram de flors en la tomba del malaguanyat poeta reusenç.

El lloc de reunió de la comitiva serà, a les cinc de la tarda de dit dia, en el Centre de Lectura.

Segons llegim, el pròxim mes començaran les obres d'explanació del tramvia elèctric de Reus a Tarragona, passant per la carretera directa entre ambdues ciutats, havent se desistit, de moment, del projecte de ramal a «Mas-calbó».

DARRERA HORA

La Comissió provincial va emetre dietamen, ahir a la tarda, de conformitat amb el recurs presentat per les entitats econòmiques contra un acord de l'Ajuntament a favor de l'Empresa Caballé.

En la sessió celebrada per la Diputació se parlá extensament de l'informe de la Junta local de Sanitat sobre la potabilitat de les nostres aigües, informe que ha fet públic el senyor Briansó, per lo que atany al Manicomi Reusenç per son caràcter de Manicomi provincial. Demá ne parlarem extensament.

LLUM ELÈCTRICA. Lámpara Metal-T insuperable, de filament metálic trellat. Única verdaderament irrompible i la millor i més económic de totes les lámpares elèctriques. Des de 1 de juliol a 1'80 pessetes; de 5 a 50 bujies. — Lluís Escolá, arreal de Santa Agna n.º 40. — Casa degudament autoritzada per a instalacions elèctriques de totes classes, comptant amb personal tècnic expofés per a dit servei.

AVIS El Doctor Pere Fontana Grau, especialista en les enfermetats dels nills, ha traslladat als dilluns de cada setmana, la visita que tenia establerta els diumenges, en el carrer de la Presó, 8, principal. Hores de consulta: de 10 a 1 i de 3 a 5. — A Barcelona, Diputació, 285.

ANUNCI

Al públic en general i en particular a tots els metalúrgics, propietaris, mestres d'obres i paletes.

La raó social abaix expressada, posa a sa disposició el seu nou taller en el ram de fundició de ferro, situat en el carrer del Doctor Robert (cantonada al de Sant Miquel), en quin s'ofereixen els seus serveis en tot lo referent an aquest ram.

Gran assortit de cuines econòmiques perfeccionades, de totes classes i mides, aixís com peces soltes de totes classes, a preus somament reduïts.

Reus i juny 1913.

Roig Climent i Gual.

Eduard Recasens Corredor de Comers colegiat. — Intervenció de tota classe d'operacions als Banchs de la localitat. — Compra-venda de paper estranger. — Operacions de banca y borsa. Arraval de Santa Agna, 55. Teléfon 108

ESPECTACLES

TEATRO CIRCO SALA REUS

Escullides sessions de cinematograf tots els dijous, dissabtes i dies festius.

SECCIO OFICIAL

REGISTRE CIVIL

INSCRIPCIONS DEL DIA 11 AGOST 1913

NAIXEMENTS

Concordia Nogués Valls. — Francisco Figueras Pi. — Teresa Escoda Rius.

DEFUNCIONS

Xavier Sentís Cabré, 6 mesos, primera caseta dels Directes. — Maria Aguiló Médico, 5 mesos, Sant Pere alt, 102. — Rosa Fontboté Cañellas, 61 anys, arreal baix Jesús, 28. — Magdalena Vidal Mallafre, 60 anys, Rosic, 16.

MATRIMONIS

Joan Sagrañes Vagué amb Maria Roig Figueras.

Moviment del Port de Tarragona

DIA 11 D'AGOST DE 1913

datos facilitats per l'Agencia de don E. Fábregas

Entrades Cap. Sortides «Lista» per a Cette, Oarrega gral. «Hesperus» per a Helsingfors. Oarrega general.

Anunci de sortides de vaixells

Dia 12. — «Cabo San Vicente», per a Cette i Marsella; consignatari Peres. Dia 12. — «Játiva», per a Marsella i Génova; consignatari, Masolas. Dia 13. — «Navarra», per a Marsella; consignatari, Mac-Andrews. Dia 13. — «Sevilla», per Cette i Marsella; consignatari, Vilar. Dia 13. — «Italia», per a Suecia; consignatari Bouda. Dia 12. — «Pelajo», per a Londres i Hamburg; consignatari, Mac-Andrews. Dia 14. — «Serra», per a Liverpool; consignatari Mac-Andrews. Dia 15. — «Cabo Torifiana», per a Cette i Marsella, consignatari Peres. Dia 16. — «Portugal», per a Amberes, consignatari Mac-Andrews. Dia 15. — «Sicilia», per a Noruega, consignatari Bouda. Dia 20. — «Arno», per a Dinamarca, consignatari Ferrer. Dia 22. — «Achilles», per a Holanda; consignatari Ferrer.

Informació Local

La vaga de l'Art fabril

Diumenge, a les onze del matí, se reuniren els vaguistes al local del Centre de Societats Obreres. Se nomená una comissió de cada fàbrica per a que s'in-formin de les necessitats que pugnin tenir els vaguistes per a auasillar-los. També's doná compte d'un telegrama rebut de Barcelona per a assistir a la reunió de delegats que va tindre lloc en dita capital la tarda del diumenge, no havent sigut possible assistir-hi per no sortir cap tren a propòsit. No obstant,

Informació comercial diària per a FOMENT

Frens corrents del dia d'ahir

Cereals y llegums

Blat.—Aragó superior a 19'50 ptes. los 55 kilos.
 » mitjà a 18'50 »
 » horta a 17'50 »
 » Comarca a — »
 Ordi.—Aragó a — » quaterera.
 » Estranger a 10'75 »
 » Comarca a 11'50 »
 Norech.—Aragó a — »
 » Comarca a — »
 » Estranger a 19'50 » los 100 kilos.
 Favas.—Comarca a 15'— » quaterera.
 Favons.—Comarca a — »
 » Andalueta a — »
 » Estranger a 30'— » los 100 kilos.
 Bardanyes.—Comarca a 16'— »
 Fesole.—Comarca a — »
 » Urgel, a — »
 Garrotes a 28 rals quintá.
 Situació del mercat. Sostingut.

Farines y despulles

Farina de 1.ª a 44'— ptes sach de 100 kilos
 » redona a 42 id. id.
 » 2.ª B. a 37'— id. id.
 » 2.ª B. a 31'— id. id.
 Farineta a 19'— ptes. lo sach de 70 kilos.
 Torcerilla a 13'— id. lo sach de 60 id.
 Trits a 27 rals lo sach.
 Segó a 23 id.
 Situació del mercat. Sostingut en farina. Fer-mesa en segó i farineta.

Ametlles

Mollar-en crosta a 63'— ptes. sac 50 Ks.
 Esperansa 1.ª en gra a 125'— » qq. 41.600
 » 2.ª a 132'50 »
 Comú del país » a 130'— »
 » d'Aragó » a 130'— »
 Llangueta » a 135'— »
 Planeta » a — »
 Situació del mercat. Encalmat.

Avellanes

Garbellada a 52'— ptes. sac 58'4 kilos.
 Propietari negreta a 49'50 »
 » embarc a 46'— »
 En gra 1.ª a 79'— » quintá 41'600
 Id. 2.ª a 78'— »
 Situació del mercat. Encalmat.

Esperits

Destilats a vapor de 95 a 96 graus a 130 pts
 Id. de 94 a 95 » a »
 Rectificat de 96 a 97 » a 130 »
 Desnaturalizat de 88 a 90 » a »
 Situació del mercat. Segueix dominant la calma en aquest ram, sostenint-se els preus per no fabricar-se en vi.

Vins

Negra superior de 6 1/2 a 7 1/2 rals graú.
 Id. corrent de 6 a 6 1/2 id.
 Bianch superior de 6 1/2 a 7 1/2 id.
 Id. corrent de 6 a 6 1/2 id.
 Rosat de 6 1/2 a 7 id.
 Misteles.—Negra de 50 a 55 ptes. carga
 Blanca, de 48 a 52 id.
 Granatxa, de 50 a 55 id.
 Moscatell, de 60 a 65 id.
 Situació del mercat. La disminució de negocis que com tots los anys té lloc en aquesta época, continua notantse certa fluixetat en les cotitzacions, operantse poc.

Olis

Fi d'Aragó de 23'— a 24'— pts. canti 15 ks.
 Fi d'Urgell » 22'— a 23'— rals cortá 3'75 »
 Fi del Camp » 22'— a 23'— »
 Segona ho » 18'— a 19'— »
 Classes fluixes » — a 17'— »
 De remolta vert » 90'— a 95 ptes. carga 115 ks.
 De remolta groch » 92'— a 98'— »
 Los olis nous d'Aragó y del Camp son molt defectuosos y cucats valen de 17 a 18 pessetes los 15 kg., los nous d'Urgell valen de 17 a 18 ptes. los 15 kg., los dolents o sigui d'olives de terra y de 22 a 25 ptes. los superiors.

Pesca saladá

Bacallá: L'últim carregament amb el vapor «Setnab» procedent d'Islandia se cotitza:

Libro, extra 54 ptes. els 40 k.
 superior 53 »
 primera 52 »
 Noruega 46 »

Sardines: No arriba cap peix de condicions, i els únics que vénen de Rías Altas se vénen entre 20 i 25 ptes., curts.

Venda encalmada.

Tanyines: Nova pesquera.

Descarregament 145 duros, la bota.

Tronc 140 »
 Sorra 160 »
 Espineta 45 »
 Sangatxo 50 »
 Frontals 80 »
 Cues 70 »
 Retalls 75 »

EDUARD RECASENS
 Corredor de Comerç Colegiat
 Arraval Santa Agna, 55.—Telefon 108

ORDRES DE BORSA

Cotitzacions diàries, domatí y tarda.—Operacions a plas ab cambis en ferm

Interior.	80'38
Norts.	100'05
Alacants.	95'40
Orenses.	29'05
Audalusas.	—
Banc Colonial.	—
Rio Plata.	—

BORSA (PARIS)

Norts.	460
Alacants.	439

CAMBIS EXTRANGERS]

Barcelona:	Frans.	8'45.	Lliures.	28'38
Madrid:		8'30.		—

FUTURS DE COTÓ

Ordres pera les Borses de Liverpool y New-York
 Cotitzacions diàries.—Follets explicatius
 COMPRA-VENDA de paper extranger, de paper de renda (del Estat, obligacions ferroviaries, Municipals de Barcelona y tots los que's cotisen en la Borsa de Barcelona), y de valors locals.—Intervenció en tota classe d'operacions en los Bancs de la localitat.

CAMVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comerç de la plassa de Reus

EXTRANGERS]

Londres 90 dpt.	27'04 din.
Idem 8 dpt.	—
Idem vista.	ops. 27'33
Paris vista.	8'25
Marsella vista.	—
Hamburg vista.	—

VALORS LOCALS

440	Gas Reusense	—
525	Industrial Harinera	—
625	Banco de Reus de Descuentos y Préstamos	—
25	C. Reusense de Tranvias	—
200	C. Reusense de Tranvias privilegiades 5%	—
400	Electra Reusense	—
162'50	Empresa Hidrotórica	—
190	Electro-Química Teruel	—
540	Obligacions Manicomio Reusense.	—
2000	Manicomio Reusense	—
600	Institut P. Mata (2.ª E.)	—
600	Institut P. Mata (3.ª E.)	—
500	Obligacions Electra Reusense.	—

F. CABRE GONZALEZ
 SANTA AGNA, 19.—REUS

Darreres cotitzacions segons telegrama de la casa A. MARSANS ROF Y FILLS.—BARCELONA

Interior 4 p.	80'46
Amortizable 5 p.	—
Norts.	100'05
Alacants.	95'35
Orenses.	29'10
Obligacions Frans 2 1/4	55'25
Municipi 4 1/2	93'25
Obligacions Almansa 4 p.	91'—
Id. » adh.	74'75
Id. Segoviea 4 p.	92'—
Id. Orenses 80 y 82.	48'25
Id. Roda a Reus.	53'75
Alacants 4 1/2.	101'—
» 4 p.	91'—

BARCELONA

Frans.	8'45
Lliures.	27'38

MADRID

Interior.	80'40
Frans.	8'35

PARIS

Exterior.	80'80
Norts.	460'—
Alacants.	440'—

BORSI DE REUS

MONTEROLS, 27

Cotizació a Barcelona a les 4 de la tarda segons telegrama de la Banca Arnús

Interior.	80'40
Amortizable	—
Orenses.	29'10
Norts	100'65
Alacants	95'45
Banc Colonial.	—
Banc Vitalici	—
Oblig. 4 p. Almansa	91'—
Oblig. 2 1/4 p. Frans	55'37
Oblig. 3 p. Orense.	48'50

MADRID

Interior.	80'40
-----------	-------

GIROS

Madrid	8'30
Paris.	8'45
Londres.	27'38
Exterior.	89'80
Interior.	—
Norts.	460'—
Alacants.	439'—

Rellojes de lujo y despertadores desde 2'90 ps.

Diposit de Relictoria.

Companyia Francesa del Gramophone
 Representació i dipòsit: R. Perpiñá. Major, 22.—REUS
 Despatx: 24, pral.

Exit col'ossal dels cèlebres artistes
TITTA RUFFO i CARUSO
 en discs Gramophone.

Avis important.—La paraula Gramophone la tenim registrada en la Convenció de Berna amb el número 2.151, i perseguirem amb tot el rigor de la llei al que faci ús indegut d'ella.

aquesta marca
SENSE

LA VOZ DE SU MAMA

l'aparell és un "Gramophone".
NO
 —Catàlegs gratis—

Terrocarrils

Servey que regeix desde'l dia 1 de Setembre de 1912

De Reus a Barcelona

Surt a las 4'35 per VilaNova y arriba	8'12
Vilafranca	8'37 (m)
	9'2 (h)
	13'27 (z)
	17'40 (e)
	20'34
	23'36 (B)

De Barcelona a Reus

Surt 5'50	Arriba 9'21 (m)
8'25	10'39 (R)
9'03	12'48 (e)
13'05	16'26 (H)
15'40	19'24 (m)
19'50	22'3 (E)

De Reus a Falset y Mora

Surt 6'50	Surt 9'12	Arriba 9'58 (m)
10'45	11'25	11'59 (R)
13'18	14'24	14'58 (e)
16'30	18'57	19'47 (m)
19'46	21'11	21'48 (m)
22'11		23'16 (E)

De Mora y Falset a Reus

Surt a las 5'40	Arriba 6'46 E
6'—	8'28 M
7'15	9'3
12'17	13'11
17'—	18'45
20'9	20'45

De Reus a Lleida

Surt a las 8'22 y arriba a las 11'22 (correu.)	20'05 (m.)
13'35	22'03 (m.)
17'59	22'03 (m.)
20'30	22'03 (m.)

De Lleida a Reus

Surt 5'30	Arriba 9'46 (m.)
6'15	10'17 (m.)
15'—	17'58 (c.)
8'29	12'59 (m.)

De Reus a Tarragona

Surt a las 7'38 y arriba a las 8'11 (m.)	10'30 (m.)
9'57	13'07
12'35	14'45 (m.)
14'08	18'35 (c.)
18'08	21'34 (m.)
20'50	

De Tarragona a Reus

Surt 7'35	Arriba 8'10 (c.)
9'00	9'35
12'29	13'06 (m)
16'36	17'14 (m.)
19'25	20'03 (m.)

LA HIDRAULICA REUSENSE
 de EMILI AULÉS

Gran fábrica de mosaics hidráulics

Aquesta fábrica compta a més d'una infinita varietat de dibuixos, en grans existencies de rajoles, lo que li permet poguer servir el genre en immillorables condicions de duració i permanencia dels colors. Preus sense competencia.—Camí de Biudoms 3.-Reus

Borrás-Dentista

Aprovat per la Facultat de Medicina de Madrid
 Plassa Constitució (Mercadal), 13, 1.ª, 2.ª - REUS

Métode nou i sens dolor per a el tractament de les dents.—Dents artificials sense paladar, ganxos ni ressorts deixant el paladar enterament lliure.—Construcció de dentadures de tots sistemes.—Especialitat amb extraccions sense dolor i corones d'or i porcelana.

Preus econòmics

Consulta: A Mora d'Ebre els dijous primer i tercer de cada mes, Gratuïta de 12 a 1 tots els dies excepte'ls dijous i dies festius

Llet condensada
 Marca Lleó

Aquesta llet que és munyida solament de les millors vaques, és homogenitzada i esterilitzada per un procediment de tota seguretat i baix l'inspecció de les primeres autoritats científiques.

Es absolutament pura i l'única que conté tota la nata, és completament lliure de germens mórbits i de fermentació, conservant el seu bon sabor en tots els climes i encara que sigui guardada indefinidament.

L'única que's recomana per als malalts i la cria dels nens.

Se ven en les millors droguerías i establiments de comestibles.

LINIA DE VALENCIA

Surten de Saló pera Valencia.—9'18.—11'15.—17'07 (fins a Tortosa).—0'02.

Arriben de Valencia a Saló.—4'19.—9'17.—14'55.—18'38.

Companyia Reusense de Tranvies

Servey de trens que regirà des del dia 9 de Juliol de 1913

Sortides de Reus (Arraval de Robuster)	Sortides de Saló
Tren n.º 4 a las 3'50	Tren n.º 3 a las 4'35
» 20 » 5'37	» 19 » 6'20
» 24 » 6'56	» 23 » 7'40
» 6 » 8'18	» 5 » 9'07
» 2 » 10'15	» 7 » 11'15
» 32 » 12'50	» especial » 14'15
» 8 » 14'50	» n.º 1 » 15'50
» 38 » 16'30	» 39 » 18'40
» 44 » 19'14	» 43 » 20'—

Adicionals per als dies festius

Tren n.º 28 a las 9'—	Tren n.º 27 a las 10'20
» 31 » 11'03	» 29 » 12'—
» 36 » 15'55	» 33 » 15'02
» 40 » 17'53	» 35 » 16'47
	» 9 » 18'05

PREUS: Bitllets ordinari 0'75 ptes.—Bitllets d'anada i tornada 1'05.—Nois de 3 a 7 anys 0'30.

Tarifa especial núm. 4

Bitllets d'anada i tornada a 0'60 ptes.

S'expenden aquests bitllets des del dia 9 de Juliol per als trens que surten de Reus a les 5'37 i 6'56, poguent utilitzar-se per al retorn tots els trens que surten de Saló fins les 15'50.

En els dies festius s'expenderán bitllets de 60 céntims fins al tren de les 11'03 essent valaders per al regress fins al de les 16'47.

ADVERTENCIES.—El tren núm. 4 de les 3'50 surt de l'Estació camí de Saló.

En els dies festius se suprimirà el tren Especial que surt de Saló a les 14'15.

Els bitllets d'anada i tornada sols son valaders el mateix dia de la seva expedició i no donen dret a facturació d'equipatge.

Tots els trens de la línia de Valencia enllacen a Saló amb el Tranvia.

Reus 7 de Juny de 1913.

IMP. SANJUAN GERMAN.—REUS

DESCUBRIMIENTO SENSACIONAL

Curación radical de todas las enfermedades de la piel, de las llagas de las piernas y del artrismo, reumatismo, gota, dolores, etc., por medio del

Tratamiento de L. RICHELET.

Antes de la curación Despues de 15 días del tratamiento

Hemos señalado ya a los lectores de nuestro periódico, el Descubrimiento sensacional del Sr. RICHELET (farmacéutico-químico) en Sedan (Francia), en lo concerniente a las enfermedades de la piel y de la sangre. A continuación indicamos las afecciones que más parácularmente son curadas por este prodigioso tratamiento:

Escemas, herpes, impetigos, acnes, sarpullidos, prurigos, rojeces, sarpullidos farináceos, psoriasis, sycosis de la barba, comezons, enfermedades del cneo cabelludo, afecciones de la nariz y oidos, llagas y eczemas varicosas de las piernas, enfermedades sifiliticas.

La curación es igualmente segura en los trastornos de la circulación en el hombre y en la mujer, y en el artrismo, reumatismo, gota, dolores, etc.

JAMAS HA HABIDO UN DESAGIERTO.

Este maravilloso tratamiento, ejerce su acción tanto en el punto donde se localiza el mal como en la sangre, que la deja completamente purificada y regenerada.

El tratamiento de L. Richelet se encuentra en todas las buenas farmacias y droguerías de España, Canarias y Baleares.

Pídase hoy mismo un folleto ilustrado en lengua española al autor Sr. RICHELET, al depositario general en España D. FRANCISCO LOYARTE, droguería, calle San Marcia 73, SAN SEBASTIAN, y será remitido gratuitamente.

L. RICHELET, 13, rue Gambetta, SEDAN (Francia)

DEPÓSITO GENERAL Y VENTA.—Droguería de D. Francisco Loyarte, calle de San Ignacio de Loyola, 9, San Sebastián.

Venta en Reus.—A. PUNYED LLOBERAS, calle Llovera, 47.—ANTONIO SEBERRA Arrabal de Santa Ana, 80.

ENOFOSFORINA

Reconstituïent el més eficaç i ràpid per a les convalescències i agotament. Retorna l'apetit, el benestar i l'alegria. És tònic cerebral perquè remineralitza la **MATERIA GRIS** donant-li vitalitat i energia.

Farmàcia Serra

Se ven a tot arreu i a casa de l'autor

Arraval de Santa Agna, núm. 80; i **Farmàcia Nova** de N. Batalla - Portal Jesús

REUS

VIDRES PLANS

VIDAL GERMANS I C^a

Martí Napolità, (Alcañiz), 7
REUS

IBARRA i C^a Stat. en Cmta. SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a València, Alacant, Cartagena, Almeria, Màlaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián.—Servei ràpid eventual per a Galícia i Nord d'Espanya amb escales a València, Alacant, Màlaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solsament 14 dies en el viatge.—S'expedeix coneixement directe per Larca i Sant Esteva Pravia amb trasbort al vapor "Luarca núm. 3", i per a Dunberque als vapors de la Companyia Francesa "Dennia i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Únic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Per a Cette i Marsella

Agost	7 Vapor Cabo Nao	Agost	8 Vapor Cabo San Vicente
"	14 " " San Martín	"	15 " " Toriñana
"	21 " " San Vicente	"	22 " " Peñas
"	28 " " Toriñana	"	29 " " Corona
Setembre	4 " " Peñas	Setembre	5 " " San Antonio

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PERES. - Real, núm. 32. - Telefon núm. 45

POLVO NOËL
ANTISÉPTICO

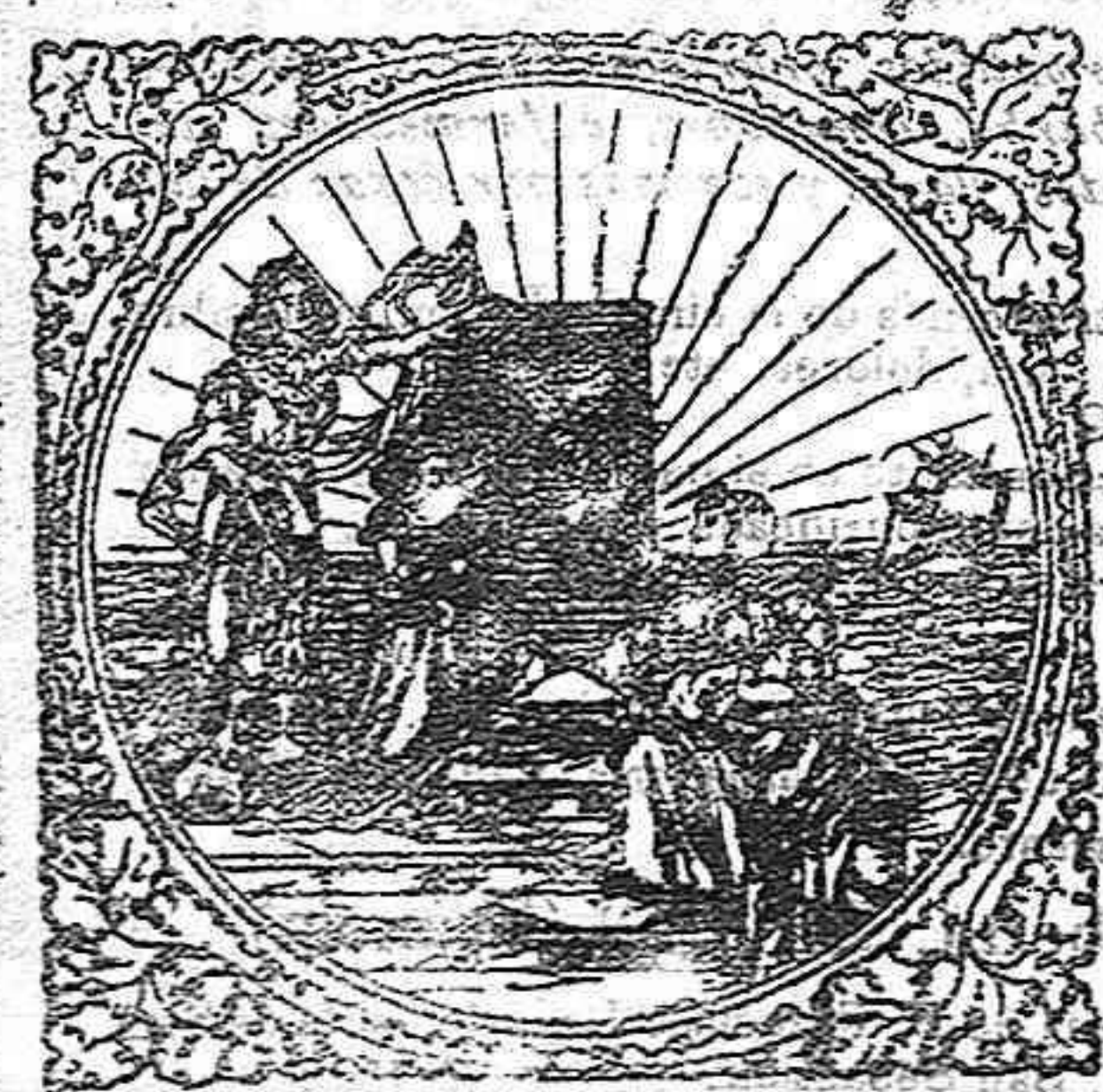
ESCOCIDOS DE LOS NIÑOS ESCALDATS
SUAVIZADOR DE LA PIEL
EVITA SUDOR Y MAL OIR DE LOS PIES Y SOBACOS
PARA DESPUES DEL BAÑO Y TOILETTE
PARA DESPUES DEL AFEITADO

NOU AGENT PER A LA SANITAT I AMERICA LATINA
JOAQUIN FAU - MALLORCA 164 - BARCELONA

Pots a 0'35 i 0'50 pessetes i pot metall luxe a 1'25.
De venda en Farmàcies i Droguerries

—Aquellos polvos traen estos todos
Dise un retrun antiguo y dice bien.
Los únicos con buenas consecuencias
Son los POLVOS NOËL.

DISPONIBLE

EL BRUCH

Associació Mutua de Segurs sobre la Vida, legalment constituïda amb arregle a la llei de 14 de maig de 1908, per lo tant intervinguda i fiscalitzada per l'Estat.

Domicili social: Concepció, 14. **REUS.** L'unió fa la força

Fi de l'Associació.—L'Associació EL BRUCH, permet crear i constituir un dot per als fills, una herència per a la família i en particular un capital per a matrimonis que pensin en el dia de demà en que la soletat d'un dels dos pot causar-los la misèria.

Els sollicitants deuen tindre en compte que sols abonant en els quatre primers mesos del seu ingrés una mòdica quantitat per a gastos d'administració, podrán assegurar un capital de 1.000 a 50.000 pessetes a base del verdader mutualisme.

Pòlices pagades fins a la fetxa 12, havent desembolsat 235'70 i cobrant els seus hereders 4.744'00 pessetes. Quotes assegurades 1.293, formant un Capital inscrit de 1.293.000 ptes.

(Antecel·lari aprovat per la Comissió General de Segurs).

La correspondència al Director General don A. Bieto-Baldrich